

การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานในโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาจ.ราชบุรีเขต 1

Development of Information Systems for Administration of Schools under the Jurisdiction of Ratchaburi Primary Educational Service Area Office 1

ชัยณรงค์ ทังเฮียง¹ กฤษฎา วัฒนศักดิ์²

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาจ.ราชบุรีเขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา คือผู้บริหารโรงเรียนและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาจ.ราชบุรีเขต 1 จำนวน 436 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที (t-test)

ผลการศึกษาพบว่า

1. การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาจ.ราชบุรีเขต 1 อยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการนำเสนอข้อมูล และด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ.

2. ผลการเปรียบเทียบการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาจ.ราชบุรีเขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

คำสำคัญ: การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงาน

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์/วิทยาลัยนครราชสีมา

² อาจารย์ที่ปรึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์/วิทยาลัยนครราชสีมา

Abstract

The research purposes were to study and to compare the development of information systems for administration of schools under the jurisdiction of Ratchaburi Primary Educational Service Area Office 1, classified by education level and working experience. The research sample was the 436 school administrators and teachers under the jurisdiction of Ratchaburi Primary Educational Service Area Office 1. The research instrument was the 5-levels estimate rating scale questionnaire. The data analysis statistics were the percentage, mean, standard deviation, and t-test.

The research findings were:

1. The development of information systems for administration of schools under the jurisdiction of Ratchaburi Primary Educational Service Area Office 1, the overall was at high level. When each aspect consideration found the validation data aspect was the highest mean, followed by the data presentation aspect and the data collection aspect, respectively.

2. The development of information systems for administration of schools under the jurisdiction of Ratchaburi Primary Educational Service Area Office 1; classified by education level and working experience were different with statistical significance level .05

Keywords: Development of Information Systems for Administration

ความสำคัญและที่มาของปัญหาวิจัย

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการของบุคคล สังคม และทันต่อการแข่งขันในประชาคมโลกจึงมีความสำคัญยิ่ง ดังนั้น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 6 ว่าด้วยเรื่องมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 จึงได้กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบการประกันคุณภาพภายในมุ่งสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้เกี่ยวข้องว่าผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพและจะพัฒนาให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น โรงเรียนจำเป็นต้องกำหนดวิสัยทัศน์และภารกิจที่ชัดเจน และมีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ในการจัดทำวิสัยทัศน์ และภารกิจ เพื่อจัดทำแผนดังกล่าวต้องใช้ข้อมูลและสารสนเทศพื้นฐานที่จำเป็นเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของท้องถิ่นเพื่อนำมาประกอบการจัดทำแผนที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานตามหลักสูตร และเมื่อโรงเรียนดำเนินการตามแผนแล้วจะต้องมีการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียน ซึ่งในขั้นตอนนี้อาจจำเป็นต้องมีข้อมูลและสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกระบวนการดำเนินงานและผลของการดำเนินงานที่มุ่งเป้าหมายไปยังคุณลักษณะของผู้เรียน (กรมวิชาการ. 2554: 7-8)

การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นระบบการบริหารจัดการเพื่อมุ่งสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้เกี่ยวข้องว่าผู้เรียนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ และจะพัฒนาเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา จึงจำเป็นต้องสร้างแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยมีการดำเนินการ 3 ขั้นตอนคือ การควบคุมคุณภาพเป็นการกำหนดมาตรฐานคุณภาพ และการพัฒนาสถานศึกษาให้เข้าสู่มาตรฐานการตรวจสอบคุณภาพ เป็นการตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด และการประเมินคุณภาพเป็นการประเมินคุณภาพของสถานศึกษาโดยหน่วยงานที่กำกับดูแล ซึ่งในขั้นตอนของการดำเนินงานเพื่อประกันคุณภาพการศึกษานั้น สถานศึกษาต้องกำหนดวิสัยทัศน์และภารกิจที่ชัดเจน เพื่อจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในการจัดทำวิสัยทัศน์ และภารกิจเพื่อจัดทำแผนดังกล่าวต้องใช้ข้อมูลและสารสนเทศพื้นฐานที่จำเป็นเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของโรงเรียน จุดเด่น จุดด้อย ของโรงเรียน สภาพของผู้เรียน เพื่อนำมาประกอบการจัดทำแผนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานตามหลักสูตร และเมื่อสถานศึกษาดำเนินงานตามแผนแล้วจะต้องมีการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา ซึ่งจำเป็นต้องมีข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงาน และผลของการดำเนินงานที่มุ่งเป้าหมายไปยังคุณลักษณะของผู้เรียนสารสนเทศจากผลของการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาจะนำไปสู่การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาต่อไปเป็นวงจรเพื่อพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

ในการดำเนินการระบบการประกันคุณภาพภายนอก โรงเรียนต้องเตรียมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ส่งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐานข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอน ข้อมูลเกี่ยวกับผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ข้อมูลเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียนและข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากร อย่างไรก็ตาม โรงเรียนส่วนใหญ่มักเก็บข้อมูลและสารสนเทศจำแนกตามงานของโรงเรียน ได้แก่ งานวิชาการ งานปกครอง งานกิจกรรมนักเรียน งานธุรการ งานบริการและงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (กรมวิชาการ. 2545: 35-36) จึงค่อนข้างลำบากในการเรียกใช้ และเกิดปัญหาในการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกิจของสถานศึกษาเพื่อตอบคำถามจากการประเมินภายนอก นอกจากนั้นปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานพัฒนาระบบสารสนเทศของสถานศึกษายังเกิดจากระบบการจัดเก็บข้อมูลไม่ดี เช่น ขาดแนวปฏิบัติและขั้นตอน

ในการรวบรวมข้อมูลที่ชัดเจน ข้อมูลไม่ครอบคลุมภาระงาน ความต้องการในการใช้ข้อมูลและสารสนเทศที่ต้องการใช้อยู่กระจุกกระจาย เนื่องจากมีผู้รวบรวมหลายฝ่าย และมีแหล่งข้อมูลหลายแห่ง จึงเกิดการผิดพลาดซ้ำซ้อน ขาดความสอดคล้องตรงกันทำให้ข้อมูลที่จำเป็นต้องใช้ไม่มีการจัดเก็บไว้ในระบบข้อมูล ตลอดจนผู้บริหารไม่นำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจบริหารงาน ข้อมูลไม่ได้รับการปรับปรุงให้ทันต่อความต้องการของผู้ใช้รวมทั้งข้อมูลที่มีไม่สามารถเข้าถึงถึงสภาพที่แท้จริงของโรงเรียนเนื่องจากวิธีการ ระบบการจัดเก็บและการวิเคราะห์ข้อมูลขาดประสิทธิภาพ (นาตยา เกตุกลิน. 2555: 79-80)

จากผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 ได้ข้อสรุปที่สอดคล้องตรงกันถึงจุดที่โรงเรียนควรพัฒนาคือ ควรมีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศให้ดีขึ้น และควรพัฒนาระบบเก็บข้อมูลสารสนเทศให้ทันกับยุคเทคโนโลยีสารสนเทศโดยนำระบบคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ให้มากขึ้น รวมทั้งควรพัฒนาให้ครูทุกคนมีความรู้เกี่ยวกับการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ ซึ่งสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 ได้ตอบสนองนโยบาย ด้านการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา จึงได้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศตามมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกตามภารกิจของโรงเรียน การวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งศึกษาระบบการจัดการข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 3 ใน 5 ด้าน คือ ประเภทของข้อมูล แหล่งของข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการจัดเก็บข้อมูล โดยศึกษาเฉพาะมาตรฐานด้านผู้บริหาร 5 มาตรฐาน ผลของการศึกษาทำให้ทราบว่าข้อมูลที่ต้องการใช้มีอะไรบ้าง ได้ข้อมูลจากที่ใด เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีใด ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลข้อมูลอย่างไร การจัดเก็บและการเข้าถึงข้อมูล ทำอย่างไร ซึ่งเป็นประโยชน์ในการพัฒนาระบบการจัดการข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารงานในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทผู้บริหารโรงเรียนในการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงาน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู เกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารโรงเรียนในการพัฒนาระบบการจัดการข้อมูลสารสนเทศ ในการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ปฏิบัติงาน

เนื้อหาที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครู เกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารโรงเรียนในการพัฒนาระบบการจัดการข้อมูลสารสนเทศ ในการบริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา ราชบุรีเขต 1 ในด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การจัดเก็บข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 276 คน และครู จำนวน 3,028 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 3,304 คน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา ราชบุรีเขต 1

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา ราชบุรีเขต 1 ปีการศึกษา 2562 และการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยการเปิดตารางสำเร็จรูปของเครจซีและมอร์แกน (Kejcie and Morgan 1970 : 608, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด 2546 : 143) โดยได้กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 218 คน และครู จำนวน 218 คน รวมทั้งสิ้น 436 คน และสุ่มตัวอย่าง อย่างง่ายโดยการจับฉลาก

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็น และแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองโดยศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีขั้นตอนในการสร้าง ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารระบบการจัดการข้อมูลสารสนเทศ ในการบริหารโรงเรียน และหลักการ แนวคิด ทฤษฎี
2. กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษา การประมวลความรู้จากข้อมูลที่ศึกษาในเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมากำหนดวัตถุประสงค์และขอบเขตของเครื่องมือในการศึกษา ได้แก่ บริหารระบบการจัดการข้อมูลสารสนเทศ ในการบริหารโรงเรียน ใน 5 ด้าน คือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การจัดเก็บข้อมูล การนำเสนอข้อมูล
3. สร้างเครื่องมือ โดยพิจารณาจากวิธีการดำเนินงานแต่ละด้าน ดังนี้
 - 3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 3.2 การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล
 - 3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล
 - 3.4 การจัดเก็บข้อมูล
 - 3.5 การนำเสนอข้อมูล

4. จากนั้นนำร่างเครื่องมือไปขอคำแนะนำและขอคิดเห็นจากอาจารย์ที่ปรึกษาควบคุม การศึกษาศาสนาจารย์และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง (Content Validity) และความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมชัดเจนของภาษา

5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง เพื่อสอบถามการ บริหารระบบการจัดการข้อมูลสารสนเทศ ในการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ ประถมศึกษาราชบุรีเขต 1 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารสถานศึกษา และครู ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารระบบการจัดการข้อมูลสารสนเทศในการ บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาราชบุรีเขต 1 ลักษณะของคำถามเป็นแบบ มาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

6. นำร่างแบบสอบถามที่อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาศาสนาจารย์ ตรวจสอบแล้วนำไป ให้ผู้เชี่ยวชาญหรือทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) มีรายชื่อ ดังนี้

7. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิรวม กับอาจารย์ที่ปรึกษา จัดพิมพ์แล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษา และครู โรงเรียนที่ ไม่ใช่กลุ่มประชากร/กลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาราชบุรีเขต 1 จำนวน 30 คน แล้วนำผลที่ได้มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้วิธี สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficient) ของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.87

8. ดำเนินปรับปรุงแบบสอบถามภายใต้การแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาศาสนา ญาจารย์ก่อนนำไปเก็บข้อมูล

9. นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์มาพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วนำไป เก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการเป็นลำดับขั้น ดังนี้

1. ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วขอหนังสือแนะนำตัวผู้ศึกษา เพื่อขอ ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 1 ถึง โรงเรียนในกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการนำส่ง และเก็บแบบสอบถามเพื่อการศึกษา

2. นำหนังสือจากสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาราชบุรีเขต 1 ถึงผู้บริหารโรงเรียนที่ เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ช่วยแจกแบบสอบถามกับผู้บริหารสถานศึกษา และครู ที่เป็น

กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ ภายในระยะ เวลาที่กำหนด โดยส่งทางไปรษณีย์ และเก็บด้วยตนเอง

3. กรณีที่ไม่ได้รับแบบสอบถามคืนภายในกำหนดผู้ศึกษาได้ติดตามด้วยตนเอง เพื่อให้ได้รับแบบสอบถามคืนทั้งหมด

4. รวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมาตรวจสอบความถูกต้องและคัดเลือกเอาแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ไว้เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ และคัดเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาใช้ในการวิเคราะห์

2. จำแนกแบบสอบถามออกเป็นกลุ่มๆ ตามตัวแปรที่ศึกษา

3. ตรวจสอบให้คะแนนแบบสอบถามแต่ละข้อตามเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับความคิดเห็น	มากที่สุด	คะแนน 5
ระดับความคิดเห็น	มาก	คะแนน 4
ระดับความคิดเห็น	ปานกลาง	คะแนน 3
ระดับความคิดเห็น	น้อย	คะแนน 2
ระดับความคิดเห็น	น้อยที่สุด	คะแนน 1

4. การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการแจกแจงหาร้อยละ

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามในตอนต้นที่ 2 นำค่าเฉลี่ยที่ได้มาเปรียบเทียบกับระดับความคิดเห็นกับเกณฑ์เพื่อใช้ในการแปลความหมายทั้งรายข้อแต่ละด้านและรวมทุกด้าน โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด 2545 : 103)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง	มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง	มาก
คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง	ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง	น้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง	น้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการบรรยายลักษณะกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage) (บุญชม ศรีสะอาด 2545 : 104)

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) (บุญชม ศรีสะอาด 2545 : 105)

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation) (บุญชม ศรีสะอาด 2545 :106)

2. สถิติเพื่อใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ

หาค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด 2545 : 99)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

คำนวณค่า t - test เพื่อทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างของค่าเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม จำแนกตามตำแหน่งและคำนวณค่า F - test เพื่อทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่มขึ้นไป คือขนาดของโรงเรียน ประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่และทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ตามวิธีการของ Scheffe'

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารโรงเรียนในการบริหารระบบการจัดการข้อมูลสารสนเทศ ในการบริหารโรงเรียน

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารระบบจัดการข้อมูลสารสนเทศในการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1

การบริหารระบบจัดการข้อมูลสารสนเทศในการบริหาร					
ข้อ	โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1	ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล	3.64	0.43	มาก	3
2	ด้านการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล	3.75	0.39	มาก	1
3	ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล	3.57	0.39	มาก	5
4	ด้านการจัดเก็บข้อมูล	3.63	0.44	มาก	4
5	ด้านการนำเสนอข้อมูล	3.65	0.48	มาก	2
รวม		3.66	0.26	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่าการบริหารระบบจัดการข้อมูลสารสนเทศในการบริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66

เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่าด้านการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.75 รองลงมาคือ ด้านการนำเสนอข้อมูล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 และ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบการพัฒนากระบวนการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาบุรีรัมย์ 1 จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

อภิปรายผล

จากการศึกษาพบว่า การบริหารระบบจัดการข้อมูลสารสนเทศในการบริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาบุรีรัมย์ 1 อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.75 รองลงมาคือ ด้านการนำเสนอข้อมูล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 และ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 ตามลำดับ สอดคล้องกับการศึกษาของดำรง จันทร์เอี่ยม (2556: 117-122) ศึกษาการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข พบว่า หน่วยงานในส่วนกลางและวิทยาลัยในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนกส่วนใหญ่ ดำเนินงานด้านข้อมูลตามกระบวนการจัดระบบสารสนเทศ 5 ขั้นตอน อยู่ในระดับมาก 2 ขั้นตอน คือ การเตรียมการดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลและการเก็บรวบรวมข้อมูล ส่วนการเก็บรักษาและจำแนกข้อมูล การประมวลผลข้อมูลและการนำเสนอข้อมูลอยู่ในระดับน้อย ปัญหาที่พบมาก ได้แก่ การขาดแคลนผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับระบบสารสนเทศ และบุคลากรที่ทำงานระบบสารสนเทศมีภารกิจอื่นที่จะต้องรับผิดชอบและขาดแนวปฏิบัติในการจัดระบบเก็บรักษาข้อมูล ข้อมูลสารสนเทศที่ต้องการใช้กระจายอยู่หลายแหล่ง แนวทางการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถาบันพระบรมราชชนกพบว่า ควรกำหนดนโยบายการพัฒนาการจัดระบบ ให้อยู่ในแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศของสถาบันพระบรมราชชนกให้ชัดเจนอย่างต่อเนื่องและควรจัดให้มีหน่วยงานกลางในสถาบันพระบรมราชชนก เพื่อทำหน้าที่ประสานงานการจัดระบบสารสนเทศและจัดเครือข่ายสารสนเทศเพื่อการบริหาร แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ จักรฤกษ์ สุวรรณโท (2556: 107-112) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัญหาการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม พบว่า การจัดระบบข้อมูลสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม รวมทุกด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการประมวลผลข้อมูล ด้านการวิเคราะห์และด้านการจัดเก็บข้อมูล มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการนำข้อมูลไปใช้ การตรวจสอบข้อมูล มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และไม่สอดคล้องกับการศึกษาของสุริยา ทับน้อย (2554: 41 - 53) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานการจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบ

ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการปฏิบัติงานการจักระบบสารสนเทศของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี ใน 5 ด้านจำแนกตามประสบการณ์และขนาดโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี จำนวน 186 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อระดับการปฏิบัติงานการจักระบบสารสนเทศจำนวน 40 ข้อ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า สร้างโดยผู้วิจัย สถิติที่ใช้คือ ร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test) ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อระดับการปฏิบัติงานการจักระบบสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านก็อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้านการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ ด้านการจัดกระทำข้อมูล ด้านการตรวจสอบข้อมูลและด้านการจัดเก็บข้อมูล ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นต่อระดับการปฏิบัติงานการจักระบบสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นต่อระดับการปฏิบัติงานการจักระบบสารสนเทศ อยู่ในระดับปานกลางผู้บริหารที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี กับผู้บริหารที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อระดับการปฏิบัติงานการจักระบบสารสนเทศไม่แตกต่างกัน ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นต่อระดับการปฏิบัติงานการจักระบบสารสนเทศไม่แตกต่างกัน จากประเด็นของงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง อาจจะเป็นเพราะว่า การจักระบบสารสนเทศโดยทั่วไป ซึ่งรวมทั้งการจักระบบสารสนเทศทางการศึกษาของหน่วยงานจะประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ ๆ คือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล การประมวลผลข้อมูลในการดำเนินการดังกล่าวจะแตกต่างกันไปบ้างซึ่งขึ้นอยู่กับลักษณะและความต้องการของหน่วยงานแต่ละหน่วยงาน ปัญหาและอุปสรรคในการจักระบบสารสนเทศ คือ ขาดบุคลากรที่รับผิดชอบโดยตรงและเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถในงานด้านนี้ยังไม่เพียงพอ รูปแบบที่จะดำเนินการยังไม่แน่นอน ขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ทันสมัยขาดงบประมาณในการสนับสนุนการดำเนินงาน การขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ บุคลากรมีภารกิจมากเกินไป ขาดแนวทางในการปฏิบัติงาน ขาดการจักระบบที่ดี ทำให้มีปัญหาในการค้นหา ข้อมูลไม่เป็นปัจจุบัน ไม่มีความต่อเนื่อง ขาดวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการนำไปใช้

1.1 ควรศึกษาลักษณะความต้องการของแต่ละหน่วยงาน ที่มีต่อการบริหารระบบการจักระบบสารสนเทศ ในการบริหารงาน เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ได้ตรงความต้องการ อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ควรมีการฝึกอบรมบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในระบบการจัดการข้อมูลสารสนเทศเป็นประจำเพื่อให้ทันต่อเทคโนโลยีใหม่ ๆ

1.3 ผู้บริหารควรมีส่วนร่วมในการจัดทำระบบการจัดการข้อมูลสารสนเทศ ในการทำงาน เพื่อจะได้เข้าใจในระบบการจัดการข้อมูลสารสนเทศ

1.4 ควรมีการบันทึกการใช้งานและแนวทางการปรับปรุงการใช้ระบบสารสนเทศด้วยความประหยัดเรียบง่าย เหมาะกับผู้ใช้งาน

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษา

2.1 ควรมีการศึกษาความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารเกี่ยวกับการบริหารระบบการจัดการข้อมูลสารสนเทศ ในการบริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ ว่ามีมากน้อยเพียงใด

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการบริหารระบบการจัดการข้อมูลสารสนเทศ ในการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ระหว่างเขตพื้นที่การศึกษาแต่ละเขตว่า มีผลการดำเนินการแตกต่างกันอย่างไร

2.3 ควรมีการศึกษาการบริหารระบบการจัดการข้อมูลสารสนเทศ ในการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโรงเรียนหรือไม่อย่างไร

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2554.**

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

จักรฤกษ์ สุวรรณโท. (2556). **การจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ ในเขตการศึกษา. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ -- วิทยานิพนธ์ (ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา).**

นาคยา เกตุกลิ่น. (2545). **การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหารสถานศึกษา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย. ศรีนครินทรวิโรฒ.**

บุญชม ศรีสะอาด. (2546). **การวิจัยสำหรับครู. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.**

สุริยา ทับน้อย.(2551). **การปฏิบัติงานการจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ (กศ.ม. การบริหารการศึกษา) -- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.**